†AMBROZIE
EPISCOPUL GIURGIULUI

SFÂNTA FAMILIE – MODEL PENTRU FAMILIILE DE ASTĂZI

PASTORALĂ LA NAŞTEREA DOMNULUI

2013

Coperta 1: ***Icoană Naşterea Domnului***

Coperta 4: ***Preasfinţitul Părinte Ambrozie în mijlocul participanţilor la Concertul tradiţional de colinde organizat în Catedrala Episcopală din Giurgiu.***

ÎNSEMNARE:
Această Pastorală se va citi în bisericile parohiale
şi mănăstireşti la Sfânta Liturghie,
în ziua Praznicului Naşterii Domnului, iar în filii, a doua zi

†AMBROZIE
EPISCOPUL GIURGIULUI

SFÂNTA FAMILIE, MODEL PENTRU FAMILIILE DE ASTĂZI

PASTORALĂ LA NAŞTEREA DOMNULUI

Editura Episcopiei Giurgiului
2013

„Iar naşterea lui Iisus Hristos aşa a fost: Maria, mama Lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt. Iosif, logodnicul ei, drept fiind şi nevrând s-o vădească, a voit s-o lase în ascuns. Şi cugetând el acestea, iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt. Ea va naşte Fiu şi vei chema numele Lui: Iisus, căci El va mântui poporul Său de păcatele lor. Acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Domnul prin proorocul care zice: „Iată, Fecioara va avea în pântece şi va naşte Fiu şi vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuieşte: Cu noi este Dumnezeu". Şi deşteptându-se din somn, Iosif a făcut aşa precum i-a poruncit îngerul Domnului şi a luat la el pe logodnica sa. Şi fără să fi cunoscut-o pe ea Iosif, Maria a născut pe Fiul său Cel Unul-Născut, Căruia I-a pus numele Iisus."

(Sfânta Evanghelie după Matei 1, 18-25)

†AMBROZIE
DIN MILA LUI DUMNEZEU, EPISCOP AL GIURGIULUI

Iubitului nostru cler,
cinului monahal şi dreptcredincioşilor creştini,
har şi pace de la Dumnezeu,
iar de la Noi arhierească binecuvântare!

„Şi Cuvântul s-a făcut trup şi s-a sălăşluit între noi şi am văzut slava Lui" (Ioan 1, 14).

Preacuvioşi şi Preacucernici Părinți, Cuvioase Maici,
Iubiți fraţi şi surori în Domnul,

Cu negrăită bucurie sufletească toată creştinătatea, de la un capăt la altul al pământului, sărbătoreşte astăzi praznicul cel mare şi luminat al Naşterii Domnului, iar sfânta noastră Biserică, în armonioasele ei cântări, ne îndeamnă, aşa cum i-a îndemnat veacuri de-a rândul pe moşii şi strămoşii noştri: „Hristos se naşte, slăviți-L! Hristos din ceruri, întâmpinați-L!".

Iubiți fii duhovniceşti,

Cu două mii de ani în urmă, dând ascultare poruncii stăpânirii, ca toată suflarea împărăției să se înscrie în cetatea de obârşie, bătrânul Iosif şi Fecioara Maria au pogorât în Betleemul Iudeii. La capătul unui drum lung şi ostenitor, au aflat oraşul plin de lume şi nu şi-au putut găsi adăpost decât într-un staul umil, încălzit doar de suflarea dobitoacelor. Dar Maria trebuia să nască, dăruind trup făgăduinței cereşti şi împlinind, astfel, aşteptarea de veacuri a oamenilor. Prin voia Celui de Sus, tocmai noaptea aceea a fost aleasă pentru venirea Pruncului sfânt pe pământ.

Stelele ardeau mai mult ca oricând pe întinderea bolții albastre şi o neasemuită înfiorare stăpânea în văzduh. O vrajă de taină învăluia întreaga fire. Dintr-o zare în alta, adiau miresmele harului dumnezeiesc.

Un înger s-a arătat păstorilor ce-şi străjuiau turmele prin partea locului şi le-a risipit spaima zicând: ,,Nu vă temeți! Căci iată vă vestesc bucurie mare, care va fi pentru tot poporul" (Luca 2, 10).

Călăuziți de strălucirea unei stele, pe cât de minunate, pe atât de tainice, trei magi porniseră din depărtatele meleaguri unde viețuiau, dornici să se închine noului împărat născut. Aduceau cu ei daruri bogate, - aur, smirnă şi tămâie – şi iată că văzură steaua revărsându-şi raza de aur asupra Betleemului. Şi s-au lămurit îndată că aceasta era ținta călătoriei lor şi că acolo, în staulul

luminat de strălucirea slavei, se afla Cel în fața căruia voiau să se închine.

Staulul umil, cu fân şi câteva dobitoace, găzduind pe Iosif şi Maria, fecioara hărăzită să fie Maica Domnului, s-a preschimbat dintr-o dată în măreț sălaş fără de pereche pe lume. Îngeri sunau în trâmbițe de argint vestea cea mare, cete de cereşti făpturi slavosloveau în văzduh şi slava toată înconjura pe Pruncul Iisus.

Astfel istoriseşte slova Sfintelor Scripturi întâmplările nopții sfinte a naşterii Domnului Hristos. Şi cu adevărat aşa s-au petrecut lucrurile. Bogat şi fără de preț dar a făcut Părintele Ceresc în acea noapte urmaşilor întru păcat ai oamenilor dintâi, stăpânitorii grădinii Edenului. El le-a dăruit pe Pruncul Iisus, Fiul Său, trimis pe pământ să ia chip şi trup omenesc, şi să ostenească prin fapta unei întregi vieți, pentru mântuirea neamului zămislit din Adam şi Eva.

În ceasul naşterii Domnului, făgăduința Atotputernicului a devenit realitate: ,,Şi Cuvântul trup s-a făcut şi s-a sălăşluit între noi…" (Ioan 1, 11-15).

Iubiți frați şi surori în Domnul,

Venirea pe pământ a Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu cel adevărat, s-a făcut nu „cu năluciri, înfricoşându-ne pe noi", ci pe o cale pe cât de simplă, pe atât de umilă. Oare, nu ar fi putut El să vină cu slavă, pe norii cerului în sunet înfricoşător de tunete şi de trăznete, având în jurul Său oşti de îngeri şi de arhangheli şi cete de heruvimi

şi serafimi care să-L poarte pe umeri? Pentru dragostea noastră şi pentru a ne sluji încă de la început ca exemplu în viață, El se lipseşte cu desăvârşire de toate acestea, de toată slava Lui cerească de care se bucura din veci în sânurile Părintelui ceresc, se leapădă de ea şi, întrupându-se de la Duhul Sfânt şi din Fecioara Maria, ia asupra Sa toate neputințele şi toate slăbiciunile firii noastre, afară de păcat, şi se naşte umil, ca un prunc, într-un staul sărăcăcios de vite, într-o peşteră, din marginea cetății Betleem, în Iudeea. Clipa aceasta a Naşterii Domnului, când Fiul lui Dumnezeu devine Fiu al Preasfintei şi Preacuratei Fecioare, este clipa în care cerul se uneşte pentru totdeauna cu pământul. Clipa în care firea omenească, prin zămislirea laolaltă cu Dumnezeirea Fiului lui Dumnezeu, în pântecele cel fecioresc al Maicii Preacurate, se curăţeşte în chip desăvârşit de păcatul strămoşesc şi este readusă la curăția cea dintâi, pe care Adam, părintele neamului omenesc, a avut-o când a ieşit din mâinile Ziditorului său şi pe care a păstrat-o până la săvârşirea celui dintâi păcat, celei dintâi fapte de neascultare față de Dumnezeu.

În minunata asemănare pe care Sfântul Apostol Pavel o face între Adam cel dintâi şi Hristos Domnul, Îl arată pe Fiul lui Dumnezeu cel întrupat ca pe un nou Adam, în care se înfăptuieşte o fire omenească nouă tot atât de curată, tot atât de sfântă şi tot atât de strălucitoare, ca aceea pe care a avut-o vechiul Adam, înainte de cădere, dar care, datorită prezenței în ea a Fiului lui Dumnezeu, este şi rămâne de-a pururi izvorâtoare de har pentru toți. Căci zice Sfântul Apostol Pavel: ,,aşa cum printr-un om a intrat păcatul în lume şi prin păcat moartea, iar moartea a trecut

la toți oamenii, prin aceea că toți au păcătuit … cu mult mai mult harul lui Dumnezeu şi darul Lui au prisosit asupra celor mulți, prin harul unui singur Om, Iisus Hristos" (Romani 5, 12-15). Şi tot Sfântul Apostol Pavel spune că: ,,Dacă prin greşeala unuia moartea a împărățit printr-unul, cu mult mai mult, cei ce primesc prisosința harului şi a darului dreptății, vor împărăți în viață prin unul Iisus Hristos" (Romani 5, 17).

Stăruind asupra venirii în lume a Fiului Lui Dumnezeu întrupat, Sfinții Părinți ai Bisericii noastre văd cu toții în întruparea Domnului faptul cel mai de seamă al lucrării Sale mântuitoare. Astfel, Sfântul Atanasie cel Mare ne spune că Domnul şi Mântuitorul Iisus Hristos, prin întruparea Sa, a coborât cerul pe pământ, pentru a ne da putința ca şi noi să ne ridicăm la cer. Fiul lui Dumnezeu, cel veşnic, s-a făcut om, pentru a ne da putința ca şi noi, la rândul nostru, să devenim dumnezei după har. Iar Sfântul Vasile cel Mare, Sfântul Grigorie Teologul şi Sfântul Grigorie de Nyssa văd în întruparea Domnului înnoirea firii omeneşti şi ridicarea ei din adâncurile întunecate ale păcatului pe înălțimile cele mai însorite ale curăției şi ale sfințeniei.

Iubiții mei fii duhovniceşti,

Dintre cântările care împodobesc cu graiul lor sărbătoresc Naşterea Domnului, parcă răsună încă frumoasa stihiră, ce se îndreaptă către fiecare dintre noi, întrebându-ne: ,,Ce vom aduce Ție, Hristoase? Că Te-ai arătat pe pământ ca un om pentru noi; că fiecare dintre făpturile cele făcute de Tine,

mulțumită aduce Ție, îngerii lauda, cerurile steaua, magii daruri, păstorii minunea, pământul peştera, pustiul ieslea, iar noi pe Maica Fecioara" (Vecernia Sărbătorii).

S-a născut Hristos Domnul. Să ne bucurăm! Dar pentru ca bucuria noastră să fie deplină, trebuie să ne întrebăm „ce vom aduce Ție, Hristoase?". Şi trebuie să şi răspundem! Cu fapte, nu numai cu vorbe! Altfel, bucuria noastră va rămâne umbrită de semnul de întrebare, ce, cu voia sau fără voia noastră, se va aşeza în fața vieții noastre.

Atunci, la ieslea de lângă Betleem fiecare dintre făpturi, după cum am auzit, şi-a adus prinosul ei. În cele mai bine de douăzeci de veacuri ce s-au scurs, an de an, creştinii de pretutindeni şi-au adus cinstirea lor de viață şi amintire duhovnicească la prăznuirea Naşterii Fiului lui Dumnezeu, după puterea lor.

Înaintaşii noştri ne-au lăsat din viața lor frumoase obiceiuri care străbat în viața şi ființa noastră la vremea acestei sărbători: an de an răsună la ferestre colindele de Moş-Ajun. Ne-au dăruit străbunii cu datini şi colinde şi, din îndepărtați părinți, ni s-au încredințat - odor de mare preț - datini creştineşti, pe care noi le îndeplinim cu drag, „din an în an". Ei au răspuns, astfel, la marea întrebare, s-au bucurat şi ne-au lăsat îndemnul să-i urmăm. Aceasta au făcut strămoşii, iar noi le respectăm porunca.

Dar şi noi, creştinii de astăzi, suntem datori să ne punem întrebarea „ce vom aduce Ție, Hristoase?" şi să răspundem la ea. Nu este de ajuns numai să ne înfiorăm de întruparea Cuvântului, să ne bucurăm la ieslea din Betleem a Stăpânului, să silabisim cântarea îngerească sau să lăcrimăm întru străbuna amintire.

Nu putem trece cu vederea faptul că, prin ieslea de la Betleem, orice creştin a devenit fiu al lui Dumnezeu şi este chemat să îndeplinească doxologia nopții sfinte.

Este multă durere în lume la ora aceasta, mai multă decât a fost vreodată: de la strigătul mut al copiilor ucişi în pântecele maicilor lor până la mustrările neliniştitoare trăite de acestea; de la suferința copiilor lipsiți de dragostea părinților lor până la aceea adusă de divorțuri şi însingurare, de lipsa de sens ascunsă în băutură, drog sau desfrânare.

Întâlnim foarte mulți oameni în neputință. Oameni care au boli grave şi oameni care nu au ce pune pe masă. Oameni pe care ceilalți semeni ,,super realizați" nu îi mai iau în seamă şi îi tratează ca fiind inferiori din toate punctele de vedere. Oameni ai căror ochi nu mai pot plânge, căci acel izvor de lacrimi a secat. Din cauza zgomotului asurzitor al mass-media şi a ideologiilor care pretind că se îngrijesc de om şi de drepturile lui, nu mai auzim cumplitul strigăt ce se ridică din inimile a tot mai mulți, a întregii umanități. În mod paradoxal, ceea ce vedem la televizor nu este, cu adevărat, decât visul unei lumi şi a unor minți umane, de cele mai multe ori bolnave. Ce preferăm, aşadar: să visăm că trăim, în minciună viețuind şi în mare durere şi suferință murind sau să trăim cu adevărat în Hristos, văzându-le pe cele trecătoare ale lumii acesteia ca pe un vis?

Oare, stând între cele ale noastre, pe care le-am realizat poate la superlativ, se cuvine să-i dăm uitării pe ceilalți care nu au? Oare este bine, ca funcționar public fiind, să-ți execuți meseria şi să nu-ți pese de cel sărman? Cred că nu! Suntem capitalişti şi

deci banul e ban, ,,job"-ul e ,,job"! În creştinism, cunoaştem un lucru: lui Hristos îi pasă de toți oamenii[1].

La o privire generală asupra istoriei României de după 1990, avem tendința să credem că s-a instalat un fel de ,,credință"-de a prelua tot ce vine din Occident cu o mare acrivie, ca pe nişte lucruri ,,sfinte", al căror adevăr nu poate şi nu trebuie pus la îndoială. Dar lucrurile nu stau chiar aşa... Observăm, cu tristețe, că acest lucru funcționează numai în ceea ce priveşte răul. Cele mai demonice modele sunt copiate hipnotic, în timp ce binele este pus întotdeauna la îndoială atunci când nu este cu desăvârşire neglijat. Aceasta pentru că mass-media funcționează selectiv: promovează întotdeauna răul ca pe ceva extraordinar – se vinde bine - , dar ignoră sau de-a dreptul cenzurează tot ceea ce ar putea constitui un model bun în lumea occidentală. Spre exemplu, de ani de zile în Occident se desfăşoară manifestații şi marşuri în sprijinul vieții, la care participă de la câteva zeci de mii de oameni până la sute de mii. Însă, la noi, acestora nu li se acordă aproape niciodată atenție, ca şi cum nu ar exista. În schimb, sunt promovate cu multă minuțiozitate marşurile homosexualilor şi a tot felul de alți rătăciți. Astăzi nu ți se mai spune: ,,Ai grijă să nu priveşti cu poftă la femeie străină!", ,,Să nu minți!", ,,Să nu judeci sau să mâhneşti pe aproapele!"; nici măcar ,,Să nu desfrânezi!", ,,Să nu furi!" şi ,,Să nu ucizi!" nu ți se mai spune. Dimpotrivă: ,,Bagă de seamă să nu fii extremist!". Ai dreptul ,,să iubeşti" şi ,,să-ți refaci viața" (ori de câte ori se întâmplă), ai ,,dreptul asupra propriului corp",

1. Pr. Ion Petrică, *Cuvinte vechi tâlcuite în timpuri noi*, Editura ,,Agnos", Sibiu, 2009, p. 143.

adică eşti liberă să faci avort, ba chiar ți se recomandă pentru o mulțime de motive. La fel, ți se cere să cunoşti cât mai multe religii şi să fii deschis la închinarea la cât mai mulți dumnezei, că doar ,,Dumnezeu e acelaşi". Mai mult, se naşte un fel de creştinism relativist, al jumătăților de măsură, al sferturilor şi zecimilor de măsură[2].

Lumea a început să fie bolnavă şi, după cum anticipa Dostoievski, oamenii parcă nu mai ştiu să judece ce este bine şi ce este rău, condamnă pe cei nevinovați şi proslăvesc pe criminali, se pornesc unii împotriva celorlalți, se învinuiesc reciproc şi sunt mai dezbinați ca niciodată. Acest lucru se întâmplă într-un grad mai mic sau mai mare cu toată lumea. Mai ales cu cei care habar nu au ce este postmodernismul, nihilismul sau duhul lumii, dar care stăpânesc la perfecțiune o retorică simplă, formată din câteva propoziții furnizate de aceeaşi mass-media, care le odihneşte conştiința şi le dă posibilitatea să moară mioritic, fără să înțeleagă prea bine de ce şi pentru ce au trăit. Ceva de genul: ,,Lasă că ştiu eu!", ,,Eu aşa simt!", ,,Atâta merit şi eu!", ,,Eu îl am pe Dumnezeu în mine!", ,,Nu am nevoie de Biserică şi preoți!", ,,Suntem diferiți. Acum nu mai e ca altădată. Lasă-i să facă ce vor, dacă aşa sunt ei!. Se iubesc, de ce să nu li dea şi lor dreptul să se căsătorească?". ,,Ne iubim, dar mai stăm aşa, împreună, ca să vedem dacă merge (căsătoria de probă). M-am hotărât să-mi refac viața (divorțul)". Şi lista poate continua la nesfârşit, existând o scuză şi o explcație pentru aproape orice.

2. Gheorghe Fecioru, *De teamă să nu fim numiți extremişti, renunțăm să mai fim creştini*, în rev. ,,Familia ortodoxă", nr. 4/2011, p. 4.

Capcana ne-am întins-o parțial noi înşine, când voit am interpretat cuvintele şi învățăturile Bisericii potrivit dorințelor sau simțurilor noastre atâțate de patimi. Ortodoxia nu este exclusivistă, ne-am spus noi, uitând că acest lucru este valabil numai când vorbim despre om şi nu când este vorba despre păcat. Ortodoxia e deschisă, îmbrățişează şi asumă totul, ne repetăm adeseori, fără să realizăm că, iarăşi, este vorba de tot lucrul ce poartă în el însăşi rațiunile puse de Dumnezeu în creație, iar nu mişcările irației ale răzvrătirii împotriva lui Hristos.

Şi astfel, puțin câte puțin, fie cu televizorul, fie prin muzică sau prin curentele la modă, ne-am îndepărtat tot mai mult de ceea ce ar trebui să însemne cu adevărat viața în Hristos. Viața ascetică sau minunile, ca fapt cotidian, au ajuns să fie privite ca narațiuni ale unui trecut aproape mitologizat. Atât de mult s-a îndepărtat creştinismul postmodern de adevăr, încât a început să-şi justifice păcate şi chiar patimi dintre cele mai mari şi mai diverse! S-a ajuns, astfel, ca unii să-şi scuze nu numai furtul şi adulterul, ci chiar şi sodomia şi blasfemia[3].

Dar oare creştinismul înțeles şi trăit astfel ne mai poate mângâia şi odihni sufleteşte? Ne mai poate lumina mintea cu înțelesuri dumnezeieşti? Acest fel de creştinism ne mai poate oare mântui?

Mântuitorul Iisus Hristos, începând de la ispita de pe Muntele Qarantaniei şi până la răstignirea pe Cruce, nu este deloc preocupat să nu scandalizeze prin mărturisirea adevărului, să nu

3. Idem, *Între împărăția omului şi Împărăția lui Dumnezeu*, în rev. ,,Familia ortodoxă", nr. 8/2013, p. 4.

creeze împotriviri prin încălcarea tradițiilor omeneşti. Oare prin teologia jumătăților de măsură - şi cu lumea, şi cu Dumnezeu - ne vom putea mântui? Nu ni se pare că acest ,,şi cu lumea, şi cu Dumnezeu" a ajuns în zilele noastre să fie mai mult cu lumea şi mai deloc cu Dumnezeu?

În întreaga istorie a creştinismului, de la martirii primelor secole şi până la cei din închisorile comuniste, de la asceții pustiei Egiptului şi până la cuvioşii părinți ai zilelor noastre, creştinii au mărturisit cu putere în mijlocul lumii în care au trăit credința în Hristos. S-au nevoit, au răbdat, au suferit şi şi-au dat viața pentru Evanghelie, pentru a dobândi harul Duhului Sfânt aici, pe pământ, şi pentru a câştiga, astfel, Împărăția Cerurilor, aşa cum observăm că se întâmplă şi astăzi cu frați de-ai noştri din diferite țări ale lumii.

Aşadar, ce ne dorim? Spre ce tindem? Spre o viață creştină sau spre o etică occidentală secularizată? Nu cumva omul s-a îndepărtat atât de mult de Dumnezeu, încât ar fi mai necesară pentru el o etică occidentală secularizată decât o morală creştină?

Mulți cred că această etică occidentală dă mai multe roade decât morala creştină. În acest caz, folosind o astfel de judecată, înțelegerea este greşită. Ceea ce pleacă de la om rămâne doar la nivel uman. Ceea ce pleacă de la Dumnezeu trebuie să ajungă la Dumnezeu. Aici, avem însă de-a face cu ceva care ridică mari semne de întrebare. De ce în țările ortodoxe modul de viață nu este unul la nivel ridicat ca standard, ca să nu mai vorbim de siguranța şi de grija zilei de mâine?

Nu dorim să credem că etica lumii ar fi mai mare decât morala creştină. În schimb, credem un lucru: nu creştinismul este învechit şi perimat, aşa cum susțin unii, ci trăirea religioasă şi aplecarea spre valorile creştine este falsă. Intratul în biserică duminica trebuie să coincidă cu timpul înnoirii noastre, al renaşterii permanente în Hristos[4].

Totuşi, în România mai sunt Părinți care se roagă în munți pentru lume, mai sunt familii care rabdă necazurile pentru Hristos şi se bucură de belşugul harului, mai sunt oameni simpli care preferă să facă binele, ascunşi de lumina reflectoarelor. Dacă ne vom întoarce privirile mai mult către interior, dacă ne vom prinde rădăcini mai cu sete în adâncul inimii noastre, în viața propriului suflet, în familie, în tot ce avem mai bun în noi şi în lumea în care trăim, avem mari şanse să devenim pentru Occident un adevărat liman, iar pentru noi înşine pământul fertil al înțelegerii că pentru un alt fel de viață am fost creați de Dumnezeu.

Iubiți credincioşi,

Până la urmă, care este sensul vieții noastre? Se pune, deci, problema unui stil de viață, factorul patogen cel mai răspândit în zilele noastre. Pentru că, altfel, nu ne putem explica de ce acum, când medicina a ajuns la un apogeu greu de imaginat, totuşi starea de sănătate a oamenilor este cu mult mai rea decât acum douăzeci de ani - atât la tineri, cât şi la

4. Pr. Ion Petrică, *Cuvinte vechi...*, p. 132.

bătrâni. Aproape că nu există om peste 60 de ani care să nu aibă trei, patru sau cinci boli.

Dacă o ducem mai bine, de ce suntem mai bolnavi? Pentru că stilul de viață este foarte defectuos! Chiar dacă avem posibilitatea să mâncăm mai bine, nu mâncăm mai bine; chiar dacă avem posibilitatea să facem mişcare, nu facem mişcare. Totul depinde de stilul de viață: sportul, gândirea, mişcarea, aerul.

Televiziunea ne oferă o lume a iluziilor, cu care ne putem identifica atunci când universul nostru este monoton şi apăsător. Devenind dependenți de această formă de evadare, oamenii de la televizor devin pentru noi mai reali decât cei pe care-i cunoaştem în realitate[5]. Un copil întrebat fiind ce ar alege între calculator şi o discuție cu tatăl său, acesta a răspuns: ,,Calculatorul". Să stai toată ziua la televizor sau pe internet etc. Unde poate să ducă acest stil de viață, decât la ceea ce duce? Trebuie, deci, ca tânărul, copilul să fie obişnuit să iasă în natură, să se bucure de lume pentru că, totuşi, viața este o bucurie, nu este o tristețe, ca să începem să plângem toată ziua. Noi trebuie să ne bucurăm de viață într-un mod frumos, creştinesc, optimist. Degeaba avem creier, dacă nu-l folosim[6].

Ne strecurăm prin mulțime ca să ajungem la şcoală sau la serviciu. Discutăm, vorbim la telefon cât ne permite timpul şi ne uităm la televizor. Niciodată în istorie oamenii nu au comunicat atât de mult ca astăzi şi, totuşi, omul modern, mai mult decât

5. Pr. prof. Filoteu Faros, *Criza vârstei de mijloc. Provocări şi perspective*, Editura ,,Sophia", Bucureşti, 2013, p. 43.
6. Ing. Dr. Iulian Iancu, *Pornografia - o primejdie adevărată pentru România de azi şi de mâine*, în rev. ,,Familia ortodoxă", nr. 3/2011, p. 66.

oricând, suferă de singurătate. E o afecțiune pe care unii nici măcar nu o conştientizează - ca bolnavul care nu ştie de ce îi este rău. Cu toate acestea, singurătatea este dovedită ca una din cauzele importante ale bolilor mentale (în special depresia), dar şi ale scăderii imunității şi ale mortalității în cazul bolnavilor de cancer.

Poate că din cauza acestui simțământ, a acestei temeri - frica de singurătate - apare şi înclinarea patologică a tinerilor către anturaje, discoteci, baruri sau explozia rețelelor de (re)socializare pe internet. Ei simt nevoia să se dea în spectacol, lucru care ajunge uneori până la tentativele de sinucidere. Totul numai pentru a fi luați în seamă, pentru a simți că nu sunt singuri. Ridiculizat sau pierdut în zgomotul media, strigătul acetor suflete disperate nu mai poate fi auzit. Nu mai are cine, căci toți sunt preocupați de propria singurătate. Dramele se consumă interior, mascate de distracțiile protocolare sau de refugiul în lumea virtuală. Să nu credem că singurătatea înseamnă neapărat lipsa atenției celorlalți față de noi! E mai degrabă produsul incapacității noastre de a iubi şi a ne dărui. Omul care iubeşte îşi găseşte întotdeauna sensul. Pentru el, viața este bogată, este frumoasă. Aceasta nu numai pentru că, psihologic, prin dragoste te simți aproape de ceilalți, ci, în primul rând, pentru că într-o astfel de dragoste este prezent întotdeauna Dumnezeu.

Singura credință ce ne poate asigura sentimentul cald al unei vieți de familie şi ne poate scăpa astăzi de singurătate este **viața în Hristos.** Toți aceia care purtăm numele de creştini ne înrudim unii cu alții, ca fii după har ai lui Dumnezeu[7]. Doar

7. Gheorghe Fecioru, *Ne îmbolnăvim de singurătate când ne îndepărtăm de*

credința creştinească şi viața bisericească pot reanima, renaşte sufletul omenesc, pot insufla în el dragoste. Când omul va înțelege că are nevoie de căldură omenească, pe care nu o înlocuieşte niciun confort şi nicio maşină, atunci va căuta în celălalt nu un partener, ci un prieten pentru viață, atunci familia va deveni pentru toți membrii săi un izvor de bucurie, o şcoală a dragostei şi un focar aprins în această lume rece[8].

Contrar unei păreri destul de răspândite, familia ,,modernă" de astăzi nu este acelaşi lucru cu familia tradițională. Este o familie în care cei doi soți părăsesc casele părinteşti pentru a se stabili împreună într-un alt domiciliu, unde vor avea copii şi-şi vor asigura traiul din ceea ce numim azi ,,job"- uri. Într-o astfel de familie, cel mai adesea, ambii soți lucrează, pentru că rolurile sociale sunt altele în modernitate. A devenit ,,ruşinos" pentru femeie să fie considerată casnică, adică să rămână acasă pentru a-şi creşte copiii şi a întreține gospodăria. Noul rol al femeii, definit mai ales în urma ideologiei agresive a feminismului, a dus această tendință la extremă, pentru femeia de astăzi punându-se cu adevărat problema unei alegeri ,,de viață şi de moarte": între carieră şi familie. Nu puține sunt cele care aleg cariera, deşi, poate, în inima lor, simt că au greşit. Trebuie reținut că acest model este întemeiat pe iluzia autonomiei micii familii. Se presupune că soțul şi soția îşi sunt îndeajuns pentru a-şi menține ,,casa". În realitate, această autonomie este scump plătită: presupune un efort constant

Dumnezeu, în rev. ,,Familia ortodoxă", nr. 5/2011, p. 3.

8. Arhim. Rafail Karelin, *Învățături despre taina căsătoriei*, Editura ,,Sophia", Bucureşti, 2013, p. 11.

depus de ambii soți pentru a-şi obține banii necesari de cheltuială, întreținere, creşterea copiilor etc. În cadrul conferinței „Familia în fața provocărilor lumii moderne - Manual pentru buna conviețuire şi stabilitate maritală", susținută la Giurgiu, biofizicianul Virgiliu Gheorghe arăta, pe bună dreptate, faptul că membrii unei asemenea familii, plecați în viață cu ideea de a fi stăpânii propriului ,,destin", adeseori sfârşesc într-o robie multiplă: ratele la bancă pentru casă şi maşină, dependența de ,,job"-uri pentru întreținerea unui anumit standard de viață impus nu de nevoile reale, ci de publicitate.

Familia tradițională avea alte coordonate, mai ales pe melegurile noastre. În satul vechi românesc, gospodăria cuprindea şi bunicii, alături de tinerii soți. Dacă părinții trebuiau să cultive pământul, bunicii erau cei care aveau grijă de copii. Chiar şi aşa, copiii puteau fi luați şi ei pe câmp, fără să muncească până la o anumită vârstă, doar pentru a fi alături de părinți. În acest mod se păstra unitatea familiei, părinții fiind mai tot timpul cu copiii lor. Mai mult, familia tradițională era puternic integrată în viața satului care, la rândul lui, era o familie extinsă, aflată sub ocrotirea chipului patern al preotului.

Chiar şi fără a idealiza această imagine, acceptând că viața în sat presupunea adesea multă sărăcie, totuşi trebuie remarcat că o asemenea familie trăia într-un mediu care încuraja unitatea, apropierea de copii, integrarea în comunitate. Spre exemplu, când doi tineri trebuiau să se mute la casa lor, participa tot satul, sau măcar vecinii, pentru a le ridica tinerilor căsătoriți noua casă, toți laolaltă. Ce diferență imensă între acest efort de comuniune la clădirea ,,casei de piatră" şi izolarea rece în care se găsesc astăzi

cele mai multe dintre tinerele familii! Aproape că asistăm la o singurătate împreună şi nu este de mirare că la primele lovituri mai puternice din partea societății, această familie se va afla în pericol mare de destrămare.

Frați şi surori în Domnul,

Orizontul vieții sociale fiind de acum dictat de televiziune şi de ,,lume", tânăra familie se vede deseori pusă într-o situație aproape imposibilă. Pentru a câştiga îndeajuns de mult ca să ducă un nivel ,,standard" de trai, tinerii soți sunt nevoiți ori să-şi ia servicii extenuante, cu programe prelungite mult peste orele decente, ori să plece peste hotare. Ambele opțiuni afectează copiii într-un mod extrem de dureros, lipsindu-i de apropierea sufletească şi de dragostea de care au nevoie pentru a creşte sănătoşi şi echilibrați din punct de vedere psihologic şi duhovnicesc. Ce să mai spunem despre tragediile care marchează familiile afectate de migrație în care copiii, lipsiți de sprijinul mamei, ajung până la sinucidere! Câți tați şi câte mame pleacă în țări străine, muncind din toate puterile? Şi tot efortul, pentru nişte amărâți de bani, care amenință viitorul. Câți copilaşi rămân singuri în țară, acasă, la rude care răspund de ei? Ei, sărmanii copii, țin strâns la piept ultima îmbrățişare, ultima sărutare şi ultimul cuvânt spus de glasul familiar, rugându-se fierbinte pentru binele lor, al părinților. Iată mărturia unui tânăr afectat de grija lumească exagerată a părinților: ,,Chiar dacă au muncit pentru mine şi au ținut să nu-mi lipsească nimic, niciodată, am avut banii mei de buzunar încă din generală... le-am spus că mai important era

să-mi fie aproape când mi-a fost greu, nu de banii lor aveam eu nevoie, de ei aveam nevoie. Degeaba am avut de toate, dacă mi-a lipsit dragostea lor. Degeaba s-au chinuit să-mi asigure material fericirea. Aş fi fost mai fericit să-i văd că nu se mai ceartă când vin acasă, aş fi fost fericit să-i văd acasă, de fapt, să nu mai stea până seara la serviciu, voiam să petrecem mai mult timp împreună, să aud de la ei un cuvânt bun, nu doar nemulțumiri şi acuze. Nici nu ştiu când am început să mă îndepărtez cu sufletul de familie, căutând dragostea şi înțelegerea pe care nu le găseam acasă!"[9].

În satul românesc din vechime oamenii se ajutau între ei, având o rânduială de viață proprie la care țineau. Acest principiu al unității şi al comuniunii era cel care furniza, până la urmă, aluatul pentru o familie creştină. Unitatea şi viitorul familiilor noastre depinde de măsura în care ne vom putea aduna în mici comunități strânse în jurul bisericilor, pentru a ieşi din individualism şi a încerca să creăm acea solidaritate fără de care oamenii, chiar atunci când trăiesc în familii, se simt tot mai singuri şi mai slabi în fața tăvălugului acestei lumi. Nu trebuie să facem o statistică pentru a ne convinge că tinerii care formează astfel de comunități au mai mulți copii, chiar dacă părinții lor sau cunoscuții se scandalizează adesea. Aceste soții îşi asumă cu mărinimie de suflet noua profesie de mamă, atât de bogată în satisfacții sufleteşti. În cadrul acestor familii, divorțul este un caz excepțional, căci pentru împăcarea dintre soți se roagă şi se luptă întreaga comunitate din care fac parte[10].

9. C. D., *Dacă Biserica nu vine către noi, suntem o generație care moare înainte de a se naşte*, în rev. „Familia ortodoxă", nr. 12/2011, p. 65.
10. Ioan Bucur, *Familia de astăzi: singurătate împreună*, în rev. „Familia ortodoxă", nr. 12/2011, p. 37-38.

Iubiții mei,

Se întâmplă de foarte multe ori să întâlnim şi oameni care sunt trişti pentru că nu pot avea rod al pântecelui. Tineri căsătoriți în urmă cu unu, doi sau trei ani caută şi deschid uşile spitalelor, uşile laboratoarelor pentru analize, uşile bisericilor pentru rugăciuni, poate, încercând să afle o cale care să-i izbăvească de neputința ivită în viața lor. Disperați din cauza unei asemenea probleme, aleargă spre a găsi o rezolvare a situației date. Timpul se scurge, iar deznădejdea creşte odată cu dorința lor care se tot amână a fi împlinită.

Afirmația preotului că „*pentru păcatele noastre se întâmplă acestea*" ne sugerează o mică explicație. Prin firea noastră căzută şi prin neputințele noastre se întâmplă să fim şi slujitori ai păcatului. Cu toate acestea, omul contemporan nu e doar împlinitorul păcatului, pe care poate să-l biruie prin pocăință, ci chiar îşi trăieşte viața într-o adâncă nepăsare față de Dumnezeu. Indiferența nu numai că îl „îmbată" pe om de păcat, ci mai mult, îl aşază în centrul existenței, încât crede că, dacă totul se învârte în jurul lui, a devenit stăpânul vieții şi al lumii. Fals! Anomaliile, pervertirea normalului, „înființarea" altor repere pentru determinarea valorilor, tragicul de zi cu zi, toate sunt date de om şi de tot ceea ce înseamnă transformarea vieții şi a mediului în care trăim.

Din păcate, România se află pe unul din primele locuri în lume în această privință. Din 1959, anul din care există primele statistici oficiale, şi până în prezent, numărul de copii avortați este

de 22.178.906. Acest număr înspăimântător nu cuprinde avorturile ilegale din perioada 1966-1989, avorturile din clinicile particulare din 1989 până în prezent, avorturile medicamentoase, avorturile cauzate de efectul avortiv al majorității mijloacelor de contracepție şi al căror număr este necunoscut chiar şi mamelor respective şi nici pe cel al copiilor căzuți victime selecției în cazul celor care practică fecundarea artificială.

De asemenea, acest număr nu cuprinde pe cele realizate de românii din afara granițelor țării, după 1989, deşi milioanele de români migranți temporar ori definitiv în ultimii douăzeci şi trei de ani sunt tocmai cei aflați la vârsta fertilității şi sunt cei aflați în situații de mare vulnerabilitate. Dacă se va realiza o astfel de statistică vom constata că numai după 1989 ne-am ucis un număr de români mai mare decât are acum țara noastră.

Aceasta se întâmplă şi pentru că nu conştientizăm adevărul despre avort, nici măcar cei care merg duminică de duminică la biserică. Avortul nu este un păcat oarecare, un păcat dintr-o listă, ci este o răzvrătire împotriva lui Dumnezeu, Cel care dă viața, şi a aproapelui, a pruncului căruia i-o luăm, fără a ne fi greşit cu ceva. Un copil, care trebuia să se nască, să trăiască, oare nu are acest drept? Dreptul la viață!? Nu se poate explica ce îndură copilul acela pentru fapta ta lipsită de dragoste şi plină de ură. De ce să ucizi o viață? Părinții tăi au făcut asta? Te-au ucis pe tine? Atunci, tu de ce vrei să faci asta? Merită? Păcatul acesta înfricoşător nu rămâne fără urmări asupra sănătății celor ce-l săvârşesc, asupra familiei şi asupra societății umane. Fericirea întemeiată pe crimă nu poate fi binecuvântată de Dumnezeu, deoarece, prin crima asupra omului,

este ucisă iubirea de oameni. Iar în ceea ce priveşte influența întreruperii sarcinii asupra psihicului femeii, de foarte multe ori, aceasta constă în pierderea respectului de sine, a demnității, a valorilor morale din sufletul ei şi, de aceea, apar depresiile periodice, autoacuzările şi complexele care se referă la infertilitate şi la relațiile ulterioare cu soțul. Sentimentul de vinovăție te roade, ai coşmaruri, devii irascibil şi agresiv. Starea se acutizează atunci când femeia îşi aminteşte ceea ce a făcut sau când altcineva face acest lucru. Chiar şi o amintire tangențială a avortului renaşte în ea sentimentele care păreau demult apuse[11].

Frați creştini,

O nouă te(a)mă bântuie imaginarul mass-media şi, implicit, al românilor: fetițele care, în urma începerii precoce a vieții sexuale, nasc copii la vârste fragede: de 16, 15 sau chiar 12 ani. Avem două astfel de cazuri la Aşezământul „Grădina Maicii Domnului" de la Letca Nouă. S-au realizat emisiuni speciale dedicate acestei teme difuzate la ore de maximă audiență, s-au mediatizat în mod excesiv cazurile de fetițe devenite mame prea devreme şi, evident, s-a venit şi cu soluția! Căci nimic nu este gratuit şi focalizarea pe o asemenea temă nu este lipsită de un interes eugenic...

Evident cazurile tot mai numeroase de fetițe – mamă denotă, cu adevărat, un flagel: acela al pierderii aproape totale

11. Konstantin V. Zorin, *Ce li se ascunde tinerilor. Ispitele şi bolile acestui veac*, Editura „Sophia", Bucureşti, 2012, p. 81.

a controlului parental şi comunitar asupra vieţii adolescenţilor. Asediaţi de o cultură a pornografiei şi a dezmăţului total, ,,dezinhibat", difuzat prin TV, publicaţii scrise şi internet, într-un context social de disoluţie şi contestare a oricărei autorităţi, adolescenţii încep să semene tot mai mult cu ... cei din Marea Britanie, de exemplu. Într-adevăr, Marea Britanie se confruntă cu o adevărată problemă socială generată de cazurile adolescentelor gravide, după ce timp de ani de zile s-a făcut o intensă ,,educaţie sexuală" în şcoli şi s-a promovat într-atât de mult avortul încât s-a ajuns ca în mentalul colectiv al tinerilor acesta să fie echivalent cu o oarecare metodă contraceptivă.

Tocmai de aceea felul în care mass-media autohtonă prezintă tema fetiţelor-mamă este unul infam, deoarece nimeni nu se gândeşte să înceteze deversarea obscenităţilor şi distrugerea copiilor prin expunerea lor la mesaje cu conţinut sexual explicite, într-un mod deja obsedant. În schimb, se încearcă a se da ca soluţie a acestei probleme promovarea ,,educaţiei sexuale" şi a avortului, pentru a ,,salva" adolescenţa fetiţelor (în realitate, pentru a o ucide definitiv!). Prin aceasta se cere aplicarea tocmai a acelor metode care nu vor duce decât la proliferarea flagelului, nicidecum la combaterea sa. Nu de educaţie sexuală au nevoie copiii, ci de recăpătarea acelei curăţii care caracterizează prin definiţie copilăria. Iar dacă aceasta a fost pierdută, măcar să fie ajutaţi aceşti copii ajunşi părinţi să îşi poată asuma consecinţele acestor fapte, să devină părinţi cu adevărat, iar nu să devină ucigaşi fără de voie[12].

12. *Propaganda infamă despre flagelul ,,copiilor cu copii"*, în rev. ,,Familia ortodoxă", nr. 7/2012, p. 61.

Dreptmăritori creştini,

Noi suntem cei ce trebuie să decidem astăzi pentru viitorul copiilor noştri. S-ar putea ca, mai târziu, în viaţă, să fie prea târziu pentru a mai face ceva. Atunci ne vom gândi doar cum să strângem cât mai mulţi bani pentru a încerca să rezolvăm problemele de sănătate fizică şi mentală sau de socializare ale copilului nostru. Eşecul copiilor de astăzi este cauzat nu numai de un sistem de învăţământ defectuos, ci şi de mediul familial şi social în care trebuie să trăiască. Lipsa de afectivitate şi de îngrijire atentă îl determină pe copil să se retragă în sine, să devină tot mai agitat, nervos şi chiar deprimat.

Pe de altă parte, constatăm cu durere că lipsesc cărţile pentru copii, cărţile adevărate pentru copii. Sunt eforturi făcute de mari edituri ale ţării de a pune la îndemână traduceri din marii clasici ai literaturii pentru copii. Din literatura românească foarte greu sunt puse la îndemâna copiilor cărţile de poveşti creştine, cu morală sănătoasă. Pentru că în general avem tendinţa de a publica foarte bine cărţile străine, iar ale noastre le lăsăm deoparte. Am constatat acest lucru la târgul Gaudeamus de anul acesta! Un popor care încă mai are copii care caută cartea bună şi care caută cartea creştină bună mai are şanse de scăpare. O moralitate bună se face şi cu o lectură pe măsură, provocată de bucuria cititului. De asemenea, o cultură reală nu se poate crea decât dacă în jurul tău este un mediu pentru carte, în ideea că acasă trebuie să ai veioza ta

şi liniştea ta pentru a pătrunde cu bucurie într-un astfel de spațiu cum este cartea[13].

O altă problemă de care ar trebui să se țină seama într-o analiză a incapacității de învățare a multora dintre tinerii de astăzi este rătăcirea acestora în jungla lumii televizorului, a jocurilor pe calculator, a internetului în general. Miile de ore petrecute de copii în compania personajelor virtuale au contribuit la haosul şi confuzia care-i stăpâneşte pe tinerii de astăzi. Adevărații lor educatori sunt eroii de telenovelă, VIP-urile a căror viață li se oferă drept model sau strategiile de luptă şi supraviețuire din tot felul de jocuri video. Comunicarea pe internet le afectează capacitatea de a scrie şi de a citi, dar şi de a comunica firesc cu alți tineri de vârsta lor. Duhul lumii virtuale nu are nimic în comun cu niciun fel de etică a unei societăți normale. Munca e privită ca o corvoadă, iar distracția ca singurul mod acceptabil de a-ți petrece viața. Nu mai vorbim de invazia pornografiei care cucereşte tot mai mult teren în mintea şi sufletul tinerilor de pretutindeni. Există deja o mulțime de studii care demonstrează că scăderea vizibilă a performanțelor şcolare ale băieților față de cele ale fetelor îşi are una dintre cauze în consumul de pornografie, care la băieți este în cantitate mai mare.

De ce pornografia este un rău? Din două motive: o dată, pentru că aduce după sine o întreagă patologie medicală, socială, psihologică şi spirituală; creşte incidența bolilor cu transmisiune sexuală, rata divorțurilor, scade stima de sine, creşte incidența

13. Pr. conf. dr. Constantin Necula, *Îndumnezeirea maidanului*, Editura ,,Agnos", Sibiu, 2008, p. 71.

stărilor depresive. Dar, mai mult decât o patologie medicală şi psihologică, pornografia este un mare păcat şi incită la alte păcate, la violență, la perversiuni, la deznădejde, la abandon[14].

Totuşi, există încă mulți copii care câştigă premii internaționale, care ocupă un loc de frunte în marile universități ale lumii şi posturi dintre cele mai bine plătite. Oare cum au crescut aceşti copii? Majoritatea face parte din familii în care educația copilului nu a fost lăsată la întâmplare, pe mâna unor sisteme impersonale şi corupte. Părinții lor nu s-au îngrijit să le cumpere ultimul tip de iPhone, laptop şi haine ,,de firmă", ci să le citească mai mult încă din primii ani de viață. Au reuşit să-i țină departe de anti-modelele de la televizor, să-i îndrume să studieze un instrument muzical, nu să asculte manele sau alte genuri muzicale cu efecte negative asupra minții lor, să-i învețe o limbă străină, nu să-i lase să repete cuvinte murdare din limba engleză, să-i ajute să aibă un contact cât mai strâns cu natura, să-i înscrie la un sport, nu să vadă meciuri la televizor. Cu siguranță că şi dumneavoastră Vă doriți astfel de copii!

Dar trebuie să ştiți că educația acestor copii a început de foarte devreme, urmând preceptele unei educații tradiționale, sub autoritatea părinților, primind afectivitate din belşug şi libertate pe măsura discernământului. Desigur, aceşti părinți şi-au petrecut ei înşişi mai puțin timp în fața televizorului, luându-şi foarte în serios rolul de părinți şi educatori. Ei au înțeles că petrecerea a mai mult timp împreună cu copiii, atrăgându-i în diverse activități,

14. Prof. dr. Pavel Chirilă, *Pornografia - o primejdie adevărată pentru România de azi şi de mâine*, în rev. ,,Familia ortodoxă", nr. 3/2011, p. 69.

îi va ajuta pe cei mici să nu-şi petreacă viaţa hipnotizaţi în faţa televizorului şi a calculatorului, să fie mai stăpâni pe deciziile şi motivaţiile personale şi mai puţin atraşi de anturajele bolnave, erotism, băutură şi drog[15].

Iubiţii mei,

Din caierul vremii s-a scurs pe apa cea trecătoare a timpului încă un an. Un altul nou îşi începe desfăşurarea potrivit rânduielii celei veşnice a Ziditorului a toate. Creştini fiind, avem datoria de a zăbovi fără răgaz asupra celor înfăptuite de noi în anul ce în curând se va încheia, atât pentru cele trupeşti, cât şi pentru cele sufleteşti. Din puţinul celor împlinite până acum se cade să izvorască în sufletele noastre hotărâre neclintită de mai multe strădanii în zilele anului următor, veghe neadormită pentru o viaţă curată şi bineplăcută lui Dumnezeu, muncă fără preget pentru îndepărtarea lipsurilor şi pentru bunăstarea tuturor semenilor noştri.

Ascultând cuvântul veşnic al Evangheliei Mântuitorului Hristos, lucrând cele plăcute şi rânduite de sfintele predanii, rugându-ne mai mult şi mai stăruitor, înmulţind dragostea jertfelnică şi faptele cele bune, vom arăta că suntem cu adevărat fii ai Bisericii străbune şi ai neamului nostru românesc.

Nu întâmplător, anul 2014 a fost proclamat ca ***An omagial euharistic (al Sfintei Spovedanii şi al Sfintei Împărtăşanii) şi***

15. Virgiliu Gheorghe, *Unde sunt şcolile de altădată?*, în rev. ,,Familia ortodoxă", nr. 10/2011, p. 5.

Anul comemorativ al Sfinţilor Martiri Brâncoveni în Patriarhia Română. Noi, cei de astăzi, primim oare un mesaj de la viaţa măritului Voievod Constantin? Considerăm că trei lucruri ar trebui să constituie bogăţia cu care ar trebui să ne întoarcem la casele noastre: Voievodul Constantin a avut o familie cu mulţi copii. Mai avem noi curajul să naştem prunci, pentru ca ţara, Biserica şi neamul să dăinuie? În al doilea rând: suntem noi precum Voievodul Constantin, ctitori de biserici, de mănăstiri şi de cultură creştină? În al treilea rând: avem noi curajul mărturisirii în faţa atâtor ,,păgâni" de astăzi, în faţa atâtor valuri şi vânturi care se abat asupra fidelităţii noastre în credinţa pe care am moştenit-o şi pentru care Voievodul Constantin Brâncoveanu şi-a dat viaţa?

Să-l privim pe Binecredinciosul Domnitor cu ochii adevărului şi ai dragostei, nu cu ochii patimilor. Înaintaşii noştri l-au iubit şi l-au luat ca model. Un model viu, dătător de putere, căci sfinţii nu mor, ci, trecând prin moarte, lucrarea lor devine mai puternică, iar reuşita lor a devenit un model pentru tinerii altor generaţii care au urmat. În acest sens, considerăm că, în anul în care vom intra în curând, avem o datorie sfântă faţă de Martirii Brâncoveni, aceea de a depune toate eforturile pentru a finaliza restaurarea monumentului arhitectural brâncovenesc de la Drugănescu, ridicat între anii 1710-1715 de ctitorul său principal, ,,jupan Gavriil Drugănescul, vel vornic dă Târgovişte", aşa cum menţionează pisania din pronaosul bisericii cu hramul ,,Buna Vestire".

Mircea cel Bătrân, Sfântul Voievod Ştefan cel Mare, Mihai Viteazul, Sfinţii Martiri Brâncoveni, Eminescu şi alţi bărbaţi de

seamă ai neamului nostru românesc sunt inactuali pentru cei ignoranți, pentru cei care jinduiesc la binele, la frumosul, la bunul nostru, pentru cei fricoşi, pentru cei care nu iubesc adevărul şi dreptatea, pentru cei care nu se jertfesc pentru alții, ci îi jertfesc pe alții pentru interesele lor.

Suntem români! Să nu vă fie ruşine de aceasta, oriunde veți merge, să spuneți tuturor că sunteți români, să purtați cu demnitate şi să slujiți cu toată ființa această calitate, căci identitatea este şi ea un dar de la Dumnezeu. Avem ce să dăruim Europei şi oricărei țări, să ştim doar să ne prețuim cultura, istoria şi spiritualitatea noastră. Haideți să ne unim inimile şi puterile, să aducem fiecare darul pe care ni l-a dat Dumnezeu, pe care l-am dezvoltat prin educație, şi să-l punem în slujba binelui comun, a aproapelui nostru, a țării şi a neamului.

Iubiții mei fii şi fiice duhovniceşti,

Să mărturisim adevărul despre Întruparea lui Hristos în această lume a minciunii şi a falsității!

Să-L mărturisim, în primul rând, copiilor, care sunt derutați şi îndepărtați sistematic de la Hristos. Să facem cu ei lecții despre adevăr, în primul rând acasă, apoi la şcoală, la cursuri, să ținem conferințe, să scriem articole în ziare şi pe internet. Să nu tăcem sub niciun motiv atunci când este vorba despre adevăr cu privire la subiecte ce țin de identitate, rădăcini, modele, jertfe şi idealuri, forță spirituală şi sfidare a morții.

Apologia noastră, a creştinilor, dacă se poate spune aşa, este una a jertfei de sine, a rostirii Adevărului cu orice preț, iar arma noastră este rostirea Adevărului cu durere şi lacrimi în ochi, acolo unde se spun doar neadevăruri din rea-voință sau ignoranță.

Se cuvine să nu mai pierdem timpul fără ocupații serioase şi responsabile, pentru a nu pierde vremea luminii, pentru că aşa ne învață Sfântul Apostol Pavel, că e necesar ,,*să umblăm cuviincios, ca ziua: nu în ospețe şi în bețtii, nu în desfrânări şi în fapte de ruşine, nu în ceartă şi în pizmă*". Să mergem la biserică de Crăciun şi la toate slujbele Bisericii pentru că e păcat strigător la cer ca supermarketurile să fie pline, iar minunatele noastre biserici să fie goale. Crăciunul nu înseamnă doar brad împodobit, globulețe multicolore sau masă îmbelşugată. Experiența trecutului ne arată că foarte mulți creştini nu ştiu să gestioneze înțelept entuziasmul care-i cuprinde în aceste zile de sărbătoare, exagerând cu consumul de alcool sau de alimente, după o perioadă prelungită de post sau abstinență. De aceea, ambulanțele aleargă pe străzile oraşelor pentru a-i salva pe aceia care n-au înțeles că bucuria Crăciunului înseamnă nu doar consum pentru propria persoană, ci mai mult jertfă, dragoste sau dăruire.

Cu aceste gânduri şi povețe, Vă îmbrățişez în dragostea lui Hristos şi Vă doresc tuturor să prăznuiți Sfintele Sărbători ale Naşterii Domnului, Anului Nou şi Bobotezei cu pace, sănătate şi alese bucurii, potrivit datinii străbune. Totodată, aducem mulțumiri celor care au sprijinit concret activitățile Centrului Eparhial, precum şi tuturor clericilor şi credincioşilor care au contribuit în fiecare lună cu banul lor la colecta națională pentru

construirea Catedralei Mântuirii Neamului, înțelegând că această biserică are valoare de simbol pentru întreg neamul românesc. De aceea, Vă îndemn ca şi în anul următor să Vă aduceți obolul Dumneavoastră la realizarea acestei lucrări mari şi sfinte. La cumpăna dintre ani, adică în noaptea de 31 decembrie 2013 spre 1 ianuarie 2014, suntem chemați să ne rugăm lui Dumnezeu, Domnul timpului şi al istoriei, pentru sănătate şi mântuire, pentru toți românii din țară şi din străinătate.

Împărtăşindu-Vă părintească binecuvântare, rog pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Domnul vieții şi al păcii, să Vă dăruiască toate cele de folos, bucurându-Vă de aceste sărbători întru mulți ani.

Al Vostru părinte duhovnicesc, de tot binele voitor şi pururea către Domnul fierbinte rugător,

†AMBROZIE

EPISCOPUL GIURGIULUI

Vă doresc tuturor preaiubiților sfintele sărbători ale Nașterii Domnului, Anului Nou și Bobotezei cu pace, sănătate și alte bucurii, potrivit dorințelor străbune. Rugăm pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Domnul vieții și al Păcii, să vă dăruiască toate cele de folos, bucurându-vă de aceste sărbători.

Întru mulți și fericiți ani!

Cu aleasă prețuire,

†Ambrozie

Episcopul Giurgiului

Nașterea Domnului - 2013

Dată în reşedința Noastră Episcopală din Giurgiu la Praznicul Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos, în anul mântuirii 2013